

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
Katedra ústavního a evropského práva
Studijní program Právo a právní věda
Studijní obor Právo

Posudek oponenta k diplomové práci

„Problematika euthanasie z pohledu Evropského soudu pro lidská práva“

Diplomant: Lucie Fričová

Oponent: doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.

I.

Téma práce

Diplomantka předložila k posouzení práci na téma „Problematika euthanasie z pohledu Evropského soudu pro lidská práva“. Téma euthanasie lze považovat za poměrně kontroverzní a konstantně aktuální. Diplomantka si dává za cíl vymezení historického vývoje euthanasie a jejich jednotlivých forem, popis náhledu na euthanasii ve vybraných zemích a především analýzu a porovnání jednotlivých případů posuzovaných Evropským soudem pro lidská práva.

II.

Obsahová úroveň práce

Práce je systematicky rozčleněna do 5 kapitol. Jednotlivé kapitoly jsou dále logicky členěny na subkapitoly. Práce je doplněna o závěr, který je především krátkou rekapitulací a shrnutím předcházejících kapitol.

V úvodu si diplomantka vytyčuje cíle své práce a nastiňuje obsah jednotlivých kapitol. Klade důraz zejména na pátou kapitolu, kde prezentuje jednotlivé případy posuzované ESLP. Zaměřuje se na historický vývoj euthanasie a asistované sebevraždy, který považuje za důležitý pro dnešní náhled na toto téma a dále také na vymezení jednotlivých forem euthanasie. Zmíněna je také čtvrtá kapitola, ve které diplomantka popisuje právní stav v České republice a vybraných zemích Evropské unie.

První kapitola se zabývá historickým pojetím euthanasie. Autorka popisuje vývoj pohledu na euthanasii od dob starověkého Řecka a Říma, kde bylo na euthanasii nahlíženo jako na správnou či byla dokonce považována za součást ušlechtilého života, přes kritický pohled v období příchodu křesťanství až k období morové epidemie, kdy euthanasie začala být opět schvalována. Následující subkapitola je věnována prvním spisům podporujících legalizaci euthanasie, autorka tento jev demonstruje na příkladu

Anglie či Holandska. Rozsáhlá část první kapitoly se vztahuje k válečnému a poválečnému vývoji pojetí euthanasie, konkrétně situaci v Německu a jejím důsledkům. Autorka tuto situaci mapuje od legalizace euthanasie v Německu, přes povolení hromadného usmrcování až k experimentům konaným na orgánech usmrčených osob. V závěru první kapitoly jsou popsány důsledky vývoje v Německu a rozdílné pohledy na budoucnost euthanasie.

Předmětem druhé kapitoly je výklad pojmu euthanasie. Autorka zde přibližuje samotný vznik tohoto pojmu, dále pak jeho definici a podoby v dnešní době. Konkrétně se zaměřuje na vysvětlení pojmů „aktivní euthanasie“, „pasivní euthanasie“, „nepřímá euthanasie“, „paliativní sedace“, „nevyžádaná euthanasie“ a „aktivní dobrovolná smrt“. Pojmy jsou vysvětlovány v jednotlivých subkapitolách.

Ve třetí kapitole se autorka zaměřuje na současné právní pojetí euthanasie v České republice. Uvádí předpisy, ve kterých je problematika euthanasie upravena, konkrétněji rozebírá obsah Etického kodexu České lékařské komory a články 6, 7 a 10 Listiny základních práv a svobod, které by dle autorčina názoru mohly v budoucnu tvořit podklad pro legalizaci euthanasie. Další subkapitola obsahuje popis historického vývoje na našem území, autorka rozebírá úpravu euthanasie od rakouského trestního zákoníku až po v současnosti platný trestní zákoník. Ve třetí subkapitole se autorka věnuje dnešnímu pohledu na euthanasii, a to jak ze strany společnosti, tak ze strany práva.

Čtvrtá kapitola se zabývá právní úpravou euthanasie v členských státech Evropské unie. Diplomantka zde konkrétně rozebírá situaci v Nizozemsku, Belgii, Lucembursku, Německu a Francii, tedy ve státech, kde je povolena určitá forma euthanasie.

Pátá, poslední a nejrozsáhlejší kapitola obsahuje historický exkurz do vzniku Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a podrobnou analýzu osmi případů, které posuzoval Evropský soud pro lidská práva.

III.

Teoretická a formální úroveň diplomové práce

Předložená diplomová práce je zpracována v rozsahu 58 stran čistého textu, ačkoli poslední strana čistého textu je značena číslem 66. Nesrovnalost je způsobena nedodržením číslování od první strany vlastního textu, kdy diplomantka započala číslování stránek číslem 9. Diplomová práce se člení do 5 kapitol, které jsou doplněny o závěr obsahující shrnutí celé práce, resumé v anglickém jazyce, seznam použité literatury a seznam tabulek.

Ze seznamu použité literatury je patrné, že diplomantka vycházela jak z prací českého původu, tak z prací zahraničních autorů. Mezi použitou literaturou se také nachází české právní normy, judikatura ESLP a internetové zdroje. Diplomantka dostatečným způsobem pracovala s citační technikou, v práci nalezneme celkem 112 poznámek pod čarou, což poukazuje na autorčinu dobrou schopnost pracovat se zdroji. Celá práce má dostačující úroveň s minimem gramatických a stylistických chyb. Přesto není možno

rozsah tématu zpracovat na méně než 60 stranách textu a proto je práce místy spíše povšechná, než detailně právně analyzující.

Co se formální stránky týče, mohlo být v obsahu využito tečkovaných linek pro přehlednost a snadnější orientaci, jinak lze práci z hlediska formy považovat za spíše zdařilou.

Obsahově je práce v pořádku a splňuje kritéria kladená na tento typ výstupu. Diplomantka se každopádně v páté kapitole mohla více zaměřit na porovnání jednotlivých případů, které si vytyčila jako jeden z cílů v úvodu práce

IV.

Klasifikace práce

S přihlédnutím k výše zmíněným nedostatkům klasifikuji práci stupněm **velmi dobře** a doporučuji ji k ústní obhajobě.

Konečné zhodnocení je závislé též na výkonu diplomanta u ústní obhajoby.

V.

Okruhy otázek k ústní obhajobě

V rámci ústní obhajoby navrhuji, aby diplomant zodpověděl tyto okruhy otázek:

1) Vysvětlit význam rozhodnutí Velkého senátu ESLP ve věci LAMBERT AND OTHERS v. FRANCE (žádost č. 46043/14) a předložit vlastní názor a hodnocení výsledného rozhodnutí.

V Plzni dne 17. 4. 2019

doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D., v. r.
oponentka práce

